

neskerettighedskonvention i praksis er blevet fortolket således, at også lovligt tilvejebragte oplysninger i visse særlige tilfælde bør afskæres som bevis i en straffesag.

Justitsministeriet vil samtidig anmode Rigsadvokaten om ved udgangen af 2006 at vurdere, i hvilket omfang anvendelsen i straffesager af bevismidler, der lovligt er tilvejebragt ved myndighedsskridt uden for strafferetsplejen, giver anledning til retssikkerhedsmæssige overvejelser i praksis. I lyset heraf vil der eventuelt være behov for på ny at overveje den omhandlede problemstilling.

7. Særligt om forholdet til EU-retten mv.

Særligt om forholdet til EU-retten bemærkes, at Europa-kommissionen i et vist omfang har beføjelser til at foretage kontrolbesøg samt afkræve borgere og virksomheder oplysninger - eventuelt bistået af nationale myndigheder. Det gælder navnlig inden for EU-konkurrenceretten, hvor Europa-kommissionen har vid adgang til bl.a. at indhente relevante oplysninger hos virksomheder.

I det omfang EU har selvstændige beføjelser af denne karakter, er anvendelsen heraf ikke reguleret i dette lovforslag, der alene gælder for danske forvaltningsmyndigheders anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Reguleringen sker i stedet i EU-retsakter, jf. f.eks. EU-forordning nr. 1/2003 om gennemførelse af konkurrencereglerne i EF-traktatens artikel 81 og 82.

Der vil herudover være en række tilfælde, hvor danske forvaltningsmyndigheders anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter sker på grundlag af regler, der beror på EU-retlige (jf. herved også den almindelige loyalitetsforpligtelse efter EF-traktatens artikel 10) eller andre internationale forpligtelser. Her vil lovforslagets regler i fornødent omfang skulle vige for sådanne regler med henblik på, at myndighederne kan leve op til disse forpligtelser. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til betænkningen, side 47ff, 80f og 173.

8. Årlig retssikkerhedsredegørelse

Det er i regeringsgrundlaget 2001 angivet, at regeringen hvert år vil aflevere en retssikkerhedsredegørelse til Folketinget for at styrke den offentlige interesse og debat om borgernes retssikkerhed.

I overensstemmelse hermed vil Justitsministeriet efter lovforslagets gennemførelse og ikrafttræden årligt – første gang efter udgangen af 2005 – udarbejde en redegørelse om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter uden for straffe-

retsplejen. Den årlige redegørelse vil bl.a. skulle indeholde en omtale af eventuel ny lovgivning, der vedrører den offentlige forvaltnings adgang til at foretage tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, samt på udvalgte områder en omtale af praksis med hensyn til anvendelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, herunder på udvalgte områder angivelser over antallet af henholdsvis varslede og uvarslede kontrolbesøg mv. hos borgere og virksomheder.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser mv.

9.1. Staten og kommunerne

Lovforslaget indebærer, at der indføres regler om den fremgangsmåde, som forvaltningsmyndighederne skal følge ved gennemførelsen af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, herunder om myndighedens pligt til at anvende en række af forvaltningslovens regler om partsrettigheder i forbindelse med beslutninger om iværksættelse af tvangsindgreb, om myndighedens pligt til varsling inden gennemførelsen af en beslutning om iværksættelse af et tvangsindgreb og om myndighedens pligt til udfærdigelse af rapporter om udførelsen af et tvangsindgreb. Bestemmelserne herom i lovforslagets kapitel 2 udgør et nyt samlet regelsæt, som alle myndigheder fremover som minimum skal iagttage i forbindelse med gennemførelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Disse generelle regler kan derfor også erstatte eventuelle særregler om myndighedernes adfærd, som findes i de enkelte love, der hjemler foretagelse af tvangsindgreb. Mange myndigheder vil således som følge af lovforslagets retningslinier om fremgangsmåden ved iværksættelse af tvangsindgreb skulle indføre nye sagskridt i forhold til tidligere.

Kommunernes Landsforening og de ministerier, der har været repræsenteret i Retssikkerhedskommissionen, er i betænkningen fremkommet med nogle nærmere skønmæssige beregninger over de økonomiske konsekvenser af at gennemføre kommissionens forslag. Der henvises til side 202-203 i betænkningen.

Det bemærkes, at lovforslaget på visse punkter er ændret i forhold til Retssikkerhedskommissionens lovudkast. Bl.a. er lovforslagets anvendelsesområde begrænset i forhold til kommissionens lovudkast, således at indgreb i meddelelseshemmeligheden ikke er omfattet af lovforslagets regler om fremgangsmåden ved tvangsindgreb, jf. pkt. 3.1.2.1.

Indførelse af nye sagskridt hos myndighederne bl.a. i forbindelse med varsling af kontrolbesøg vil i sagens natur give merarbejde, såfremt myndighederne uændret fastholder nuværende arbejds gange og proce-